

Tuần 5. Bài 21,22 CÂU TRẦN THUẬT

I. Tìm hiểu bài:

Xét các VD trang 45 + 46.

VD(a): Trình bày suy nghĩ của người viết về lòng yêu nước (câu 1&2) và nhắc nhở nhỏ chúng ta phải ghi nhớ công ơn.

VD(b): Dùng để kể và để thông báo.

VD(c): Dùng để tả.

VD(D): Dùng để nhận định và biểu lộ tình cảm.

⇒ Công dụng và đặc điểm của câu trần thuật: SGK

II. Ghi nhớ :

Ghi nhớ:

SGK trang 46.

Tuần 5 - Bài 21,22

CHIẾU DỜI ĐÔ

Lí Công Uẩn

I. Đọc tìm hiểu chú thích:

1. Tác giả: SGK/50 và 51

2. Tác phẩm:

-Thể loại: Chiếu (SGK)

-Hoàn cảnh sáng tác: (SGK)

II. Tìm hiểu văn bản:

1. Tại sao phải dời đô?

- Nhà Thương đến vua Bàn Canh: 5 lần dời đô.

- Nhà Chu đến vua Thành Vương: 3 lần dời đô.

→ Việc dời đô là việc đã từng xảy ra.

→ Thuận mệnh trời, hợp ý dân, đất nước phồn thịnh.

- Hai nhà Đinh, Lê cứ đóng yên đô thành.

→ Triều đại không lâu bền, trăm họ hao tổn, muôn vật không thích nghi.

⇒ Không thể không dời đô.

2. Tại sao chọn Đại La làm kinh đô mới?

- Đại La là kinh đô cũ của Cao Vương.
 - Nơi trung tâm trời đất.
 - Có thể rồng cuộn, hổ ngồi.
 - Đứng ngôi Nam Bắc Đông Tây, tiện hướng nhìn sông dựa núi.
- Thuận lợi về mọi mặt.

III. Ghi nhớ :

Ghi nhớ: SGK trang 51.

IV. Luyện tập:

SGK trang 52.

Bài 22: CÂU PHỦ ĐỊNH

I. Tìm hiểu bài:

1. Đặc điểm hình thức câu phủ định

- a. Nam đi Huế.
 - b. Nam không đi Huế.
 - c. Nam chưa đi Huế.
 - d. Nam chẳng đi Huế.
- Từ ngữ phủ định

2. Chức năng của câu phủ định:

VD1:

- Nam có giỏi toán không?
- Nam không giỏi toán → PDMT

VD2:

- Nam giỏi toán quá.
- Nam đâu có giỏi toán → PDPB

II. Ghi nhớ: SGK

Bài 22:

HỊCH TƯỚNG SĨ TRẦN QUỐC TUẤN

I. Đọc-Tìm hiểu chú thích:

1. Tác giả: SGK
 2. Tác phẩm: SGK
- Thể loại: Hịch

-Hoàn cảnh sáng tác.

II. Tìm hiểu văn bản:

1. Nêu truyền thống vẻ vang trong sử sách:

- Kỷ Tín...
 - Do Vu...
 - Dự Nhượng...
 - Thân Khoái...
 - Kính Đức...
 - Cảo Khanh...
 - Nguyễn Văn Lập
 - Xích Tu Tư
- Gương thời Tống, Nguyên.
⇒ Khích lệ tinh thần hi sinh vì chủ tướng, ý chí lập công danh.

2. Nhận định tình hình:

a. Tố cáo tội ác của giặc:

-đi lại nghênh ngang.
-uốn lưỡi cú diều....đem thân dê chó....mà đòi....mà thu....để vết...

- Kẻ xác xược, tham lam
- Khích lệ lòng căm thù giặc

b. Nỗi niềm của tác giả:

-tối bữa quên ăn, nửa đêm vỗ gối.
- Ruột đau như cắt...
- Xả thịt, lột da, nuốt gan, uống máu quân thù...
- Dẫu cho trăm thân...nghìn xác....cũng vui lòng.

- Khích lệ tinh thần quyết đánh giặc.

3. Phân tích phải-trái

a. Ân tình chủ- tướng

- Không có....thì ta....
- giọng xúc động, lời lẽ đầy ân tình.
- TQT có lập luận thông minh, sắc bén.
- ⇒ Khích lệ lòng trung quân, ân nghĩa, thủy chung.

b. Phân tích những hành động sai trái:

- Nay các người:
 -không biết lo...không biết thẹn...
 -chọi gà...đánh bạc...vườn ruộng...vợ con...làm giàu...săn bắn...rượu ngon...tiếng hát.
 - Điệp ý, tăng tiến, quan hệ nhân – quả, so sánh tương đồng.
 - ⇒ Khích lệ lòng tự trọng.
 - c. Chỉ rõ những việc làm đúng đắn:
 - Các người nên nhớ câu...
 - Huấn luyện quan sĩ, tập dượt cung tên.

- ...chẳng những...ta...mà...các người...
- So sánh tương phản.
- ⇒ Khích lệ tinh thần quyết thắng giặc.

3. Chủ trương cụ thể:

- Chọn binh pháp...”Binh thư yếu lược”.
- Biết chuyên tập sách → phải đạo thần chủ.
- Khinh bỏ sách này → kẻ nghịch thù.
- Giọng khoan dung, đúng với vị trí của người bề trên.
- ⇒ Khích lệ tinh thần quyết chiến.

III. Ghi nhớ

SGK trang 61.

IV. Luyện tập:

Bài tập 2/trang 61

Bài 23: Hành động nói

I. Tìm hiểu bài:

1. *Hành động nói:*

- Con trần...Nay em...
- Thôi, bây giờ nhân trời chưa sáng em hãy trốn đi...lo liệu.
- Muốn Thạch Sanh bỏ đi.
- Yêu cầu
- Hành động được thực hiện bằng lời nói

2 **Các kiểu hành động nói:**

- Vậy thì bữa sau em ăn ở đâu?

→ Hành động hỏi.

- Con sẽ ăn ở nhà cụ Nghị Thôn Đoài.

→ Hành động trình bày.

- U nhất định bán con đấy ư? U không cho con ở nhà nữa ư?

→ Hành động hỏi.

- Khốn nạn thân con thế này! Trời ơi!

→ Hành động bộc lộ cảm xúc.

→ Ghi nhớ : SGK/ 63

II.Ghi nhớ:

III.Luyện tập:

ĐÁP ÁN TUẦN TRƯỚC

1. Nêu nội dung văn bản.

Văn bản kể lại một câu chuyện cảm động về một vận động viên khuyết tật mạnh mẽ vượt qua cuộc đua của chính mình.

2. Vì sao John Ruskin lại cảm thấy “Tôi nữa muốn chị ngừng lại,nữa cầu mong chị tiếp tục”?

-Vi tác giả cảm động, xót xa, thương cho đôi chân tật nguyền của chị sẽ rất đau đớn trên đường đua nên anh muốn chị ngừng lại.

-Vi tác giả muốn khích lệ tinh thần thi đấu cho chị, vì quá kính phục trước tấm gương nghị lực của chị, vì cảm động trước vẻ đẹp của chị, John Ruskin muốn chị tiếp tục hoàn thành cuộc đua.

3. Người viết bộc lộ thái độ, tình cảm gì qua câu chuyện trên?

- Tác giả cảm động, xót xa, thương cho đôi chân tật nguyền của chị

-Thái độ kính trọng trước tấm gương nghị lực mạnh mẽ của vận động viên khuyết tật ấy.

4. Em rút ra cho mình bài học gì từ câu chuyện trên?

-Muốn thành công, muốn hoàn thành một công việc, đôi khi chúng ta phải có nghị lực mạnh mẽ.

-Mọi người trân trọng thái độ của chúng ta với cuộc sống này (sống lạc quan, mạnh mẽ, trưởng thành như thế nào...) hơn là thành quả mà chúng ta đạt được.